

тике, ее значение в профессиональном становлении студентов как социальных педагогов; е) предложения по совершенствованию содержания и организации практики.

По окончании практики студенты в установленные групповым руководителем сроки должны сдать следующую отчетную документацию:

— дневник социально-педагогических наблюдений с индивидуальным планом работы на период практики с ежедневными записями о проделанной работе, ее анализом и выполненными заданиями;

— план работы социального педагога на период практики во внешкольном учреждении;

— карту-схему взаимодействия социальных институтов микрорайона, в котором находится внешкольное учреждение;

— отчет о практике с обязательным самоанализом социально-педагогической деятельности;

— конспекты проведения тематического родительского собрания, беседы с детьми, творческого дела.

На основании представленной документации по результатам практики студенты получают зачет.

**Ю.А.Працько,
выкладчык Беларускага універсітэта культуры**

АСАБЛІВАСЦІ ТЭХНІЧНАГА ЗАБЕСПЯЧЭННЯ ПРАКТЫКІ СТУДЭНТАЎ ТВОРЧЫХ СПЕЦЫЯЛЬНАСЦЕЙ

Музыканты, спевакі, педагогі музычных дысцыплін і іншыя маюць дачыненне да гуку, які запісваецца і ўзнаўляецца з дапамогай тэхнічных сродкаў аўдыязапісу, апрацоўкі і ўзнаўлення. Культуралагі, музейзнаўцы, рэжысёры свят, тэатра і кіно сутыкаюцца і павінны актыўна карыстацца на практыцы ТС запісу, апрацоўкі і ўзнаўлення статычнага і дынамічнага

відарыса. Найбольш значны эффект атрымліваецца, калі два накірункі — аўдыё і відэа — аб'ядноўваюцца. У гэтым вынадку атрыманне і засваенне інфармацыі з дапамогай ТС мае максімальна станоўчы вынік.

Тэхнічнае забеспячэнне вучэбнай практыкі ў першую чаргу залежыць ад спецыяльнасці студэнта, віду практыкі (азнамяляльная, вытворчая, дыпломная), ведаў, навыкаў і вынікаў, якія студэнт павінен атрымаць пасля яе заканчэння. Для культурылагаў і мастацтвазнаўцаў на практыцы можа спатрэбіцца фотаапарат ці відэакамера, якімі студэнты павінны ўмець карыстацца, каб зафіксаваць асноўныя відарысы, малюнкi ці дзеянні з мэтай удасканалення ведаў. Асноўная класіфікацыя тэхнічных сродкаў, на якую трэба звярнуць увагу, гэта: ТС універсальныя і спецыяльныя; ТС прафесійныя, паўпрафесійныя і аматарскія. Чым вышэйшы курс, тым больш універсальныя і прафесійныя тэхнічныя сродкі і, адпаведна, больш складаныя.

Спынімся на даволі шырока распаўсюджаным спецыяльным, паўпрафесійным аўдыё ТС — прайгравальніку мінідыскаў, які выкарыстоўваецца для запісу, апрацоўкі і ўзнаўлення гуку. Распрацавала гэты фармат аўдыёзапісу японская фірма SONY ў 1992г. Памеры яго носбіта адпавядаюць назве сістэмы, дыск сапраўды мініяцюрны — 64 мм у дыяметры. Але, нягледзячы на невялікія памеры, працягласць гукавога запісу складае 74 хвіліны, як і ў кампакт-дыску. Якасць запісу адпавядае фармату CD — 16 разрадаў квантавання разам з частатой дыскрэтызацыі 44,1 кГц.

Аднак у адрозненне ад кампакт-дыскаў на міні-дыск можна запісваць, прычым як аналагавы сігнал, так і лічбавы. Фанаграма пры перазапісе з кампакт-дыска ці DAT-касеты можа быць скапіравана на новы носбіт практычна без страты якасці. На міні-дыск запіс выконваецца метадам сціскання першапачатковай інфармацыі ў 5—6 разоў па стандарте ATRAC (Adaptive Transform Acoustic Coding). За кошт выкарыстання кампрэсіі тлумачыцца магчымасць запісу на адносна невялікі носбіт даволі вялікага аб'ёму гукавой інфармацыі.

Наяўнасць у канструкцыі прайгравальніка MD пераўтваральніка частаты дыскрэтызацыі дазваляе выконваць запіс лічбавых сігналаў з іншымі першапачатковымі частотамі дыскрэтызацыі: $f_d = 48$ кГц і $f_d = 32$ кГц.

Прайгравальнік мінідыскаў вельмі зручны, калі неабходна запісаць і апрацаваць фанаграму.

У залежнасці ад канструкцыі ён можа выконваць наступную апрацоўку інфармацыі:

- рэгуліроўку ўзроўню запісу;
- разметку нумароў дарожак у час запісу;
- пачатак запісу з шасцісекундным папярэднім захаваннем аўдыёдадзеных (запіс з машынай часу);
- сінхронны запіс з іншай апаратурай;
- паступовае павелічэнне і змяншэнне ўзроўню сігналу;
- магчымасць пастаноўкі адзнак на дарожцы з мэтай арыентацыі на іх у працэсе ўзнаўлення;
- праграмнае ці адвольнае ўзнаўленне фанаграм;
- імгненнае сціранне запісу і запаўненне пустога месца фанаграмай;
- аб'яднанне, перамяшчэнне, раздзяленне запісаных сцежак;
- замацаванне назвы за запісам з вывадам на індывідуальнае акно.

Вельмі важна правільна зкамутаваць ТС у адзіны гукавы комплекс. Гэта робіцца з мэтай гукаапрацоўкі, гукаўзмацнення, гуказапісу, магчыма выкарыстанне розных прыстасаванняў: вілак, разетак, штэкераў, размеркавальнікаў, рубільнікаў, сігнальных кабеляў, сілавых правадоў. Спынімся на некаторых з іх, ад якіх залежыць якасць перадачы гукавога сігналу.

Прызначэнне сігнальнага акустычнага кабелю — перадача электрычнага сігналу ад крыніцы да спажыўца. Пры гэтым узнікаюць страты сігналу, якія залежаць ад працягласці кабелю і яго якасці, матэрыялу, з якога ён выраблены, яго сячэння. Чым больш сячэнне і чым карацей кабель, тым лепшае гучанне будзе атрымана ў выніку. Калі падключаць мікрафон да ўзмацняльніка ці ўзмацняльнік да

акустычнай сістэмы, неабходна выкарыстоўваць прафесійны камутацыйны акустычны кабель з невялікім супраціўленнем, добраай фонавай забароненасцю і павышанай электраправоднасцю.

Мікрафонны кабель найбольш чулы да знешніх электрамагнітных наводак, бо нясучы сігнал мае невялікае напружанне. Таму абавязкова неабходна мець экраніраваны сігнальны кабель, які забяспечвае адсутнасць перашкод і фонаў пры камутацыі аўдыётэхнікі. Для аб'яднання мікшэрнага пульта са сцэнай неабходна выкарыстоўваць мультыкор — групу сіметрычных кабеляў, аб'яднаных у адзіную ізаляцыю з каробкай раздымаў, праз якую атрымліваецца падключэнне ўсіх інструментаў і мікрафонаў на сцэне. Аднак такое прыстасаванне каштуе адносна дорага, таму не зусім даступна для аматарскіх мэт.

Выкарыстанне ТС на практыцы спрыяе вырашэнню наступных пытанняў:

— ТС дазваляюць зрабіць працэс засваення матэрыялу больш эфектыўным і аператыўным, зафіксаваць практычныя вучэбна-метадычныя матэрыялы на інфармацыйным носьбіце, каб далей праводзіць аналіз вынікаў практыкі;

— выкарыстанне ТС дазваляе забяспечыць няўхільны рост колькасці, складанасці і хуткасці наапапення вучэбнай інфармацыі;

— ТС фарміруюць у студэнтаў уменні і навыкі самастойна аналізаваць, фіксаваць і апрацоўваць інфармацыю ў выглядзе гуку, відэа, відарыса, тэксту, што спрыяе развіццю творчай актыўнасці студэнтаў;

— правільны выбар ТС апрацоўкі інфармацыі дазволіць атрымаць аптымальны інфармацыйны працэс, стварыць найбольш прыемныя псіхолага-педагагічныя ўмовы ўспрымання інфармацыйнага матэрыялу.